

PODKLADY KE STÁTNÍM ZÁVĚREČNÝM ZKOUŠKÁM

**pro navazující magisterský studijní program Ekonomika a management,
specializace Ekonomika a management malých a středních podniků**

II. EKONOMIKA (Mikroekonomie 2, Makroekonomie 2)

MIKROEKONOMIE 2

(1) Předmět zkoumání ekonomie, metody a nástroje ekonomické analýzy, analýza poptávky

- Východiska mikroekonomie, analytický aparát.
- Analýza poptávky: individuální a tržní poptávka; efekt módy a efekt snobské spotřeby.
- Elasticita poptávky: typy elasticit a vztahy mezi nimi; Engelova křivka a Engelova výdajová křivka.

(2) Analýza spotřebitelského chování

- Odvození optima v kardinalistické a ordinalistické teorii užitku.
- Rozpočtová linie (rozpočtové omezení).
- Indiferenční křivky; jejich tvary a význam.

(3) Teorie firmy – produkční funkce a volba technologie

- Krátkodobá produkční funkce a výrobní stadia v krátkém období.
- Dlouhodobá produkční funkce – izokvantová analýza, izokosta, mezní míra technické substituce.
- Křivka rostoucího výstupu; typy produkčních funkcí.

(4) Náklady, příjmy, zisk firmy

- Náklady firmy v krátkém a dlouhém období; obalová křivka.
- Příjmy firmy v podmínkách dokonalé a nedokonalé konkurence; vztah příjmů a elasticity poptávky.
- Zisk firmy v dokonalé a nedokonalé konkurenci.

(5) Rozhodování spotřebitele za podmínek nejistoty a rizika

- Riziko a postoj k riziku; očekávaný výsledek a očekávaný užitek.
- Optimální rozhodnutí v podmínkách rizika.
- Spravedlivá sázka; snižování rizika – pojištění, diverzifikace.

(6) Rozhodování firmy v dokonalé konkurenci

- Rozhodování firmy o výstupu v krátkém a dlouhém období: nabídka firmy a odvětví, rovnováha.
- Nabídka dokonale konkurenčního odvětví v dlouhém období v případě různých způsobů vývoje cen vstupů.
- Efektivnost mechanismu dokonalé konkurence.

(7) Rozhodování firmy v monopolu

- Rysy monopolu; volba optimálního výstupu a ceny monopolní firmou.
- Cenová diskriminace a její typy.
- Typy neefektivnosti monopolu; regulace monopolu.

(8) Rozhodování firmy v oligopolu

- Rysy oligopolu; základní východiska modelů oligopolu.
- Členění a typy modelů oligopolu: kartel, Cournotův model, Stackelbergův model, Bertrandův model, oligopol s cenovým vůdcem, model se zalomenou poptávkovou křivkou, modely založené na teorii her a další.

(9) Rozhodování firmy v monopolistické konkurenci

- Rysy monopolistické konkurence; maximalizace zisku firmy v krátkém a dlouhém období.
- Chamberlinův model monopolistické konkurence.
- Efektivnost monopolistické konkurence.

(10) Trhy výrobních faktorů

- Specifika trhu výrobních faktorů; základní veličiny pro jejich analýzu.
- Trh práce: individuální a tržní nabídka práce; bilaterální monopol na trhu práce; formování poptávky na dokonale a nedokonale konkurenčním trhu práce – tři modely.
- Trh kapitálu: trh zapůjčitelných fondů; spotřební a investiční rozhodování; investiční rozhodování a riziko.

(11) Všeobecná rovnováha a ekonomická efektivnost

- Alokační pravidla; krabicové schéma výroby a směny; hranice produkčních možností.
- Dosažení všeobecné rovnováhy; cenový systém a všeobecná rovnováha.
- Kritéria společenského blahobytu; efektivnost a spravedlnost; bod blaženosti.

(12) Tržní selhání a mikroekonomická politika státu

- Charakteristika a typy tržních selhání: nedokonalá konkurence (monopolní síla), externality, veřejné statky, asymetrická informace.
- Politika zaměřená na překonávání tržních selhání.
- Konflikt mezi efektivní alokací zdrojů a hodnotovým systémem společnosti; přerozdělování příjmů.

MAKROEKONOMIE 2**(13) Metody a nástroje makroekonomické analýzy. Měření ekonomické aktivity: hrubý domácí produkt (HDP) a jeho složky**

- Model a realita. Endogenní a exogenní proměnné. Walrasův zákon.
- Definice, metody měření HDP, nedostatky (omezení) HDP.
- Národní důchod, národní úspory, národní investice. Blahobyt, bohatství.

(14) Trh zboží – spotřeba a úspory, investice a čistý vývoz

- Spotřební funkce, model mezičasové volby, hypotéza permanentního důchodu. Funkce úspor.
- Investiční funkce. Zahraniční investice a vývoz.
- Výdajový model s multiplikátorem: určení podmínek rovnováhy ve dvou-, tří – a čtyřsektorovém modelu ekonomiky; multiplikátory.

(15) Peníze, trh peněz, cenová hladina a inflace

- Poptávka po penězích, tvorba peněz a peněžní zásoba, kvantitativní teorie peněz.
- Příčiny a důsledky inflace; měření cenové hladiny a inflace: index spotřebitelských cen, implicitní cenový deflátor.
- Nástroje pro kontrolu inflace.

(16) Model IS-LM: současná rovnováha na trhu zboží a trhu peněz (aktiv). Monetární a fiskální politika v modelu IS-LM

- Křivka IS, křivka LM – odvození křivek, sklony, posuny křivek, body mimo křivky.
- Rovnováha v modelu IS-LM.
- Monetární a fiskální politika v modelu IS-LM; multiplikační a vytěšňovací efekt.

(17) AS-AD model: Agregátní poptávka a nabídka v krátkém a dlouhém období

- Odvození křivky agregátní poptávky (AD) a agregátní nabídky (AS), určení rovnováhy.
- Faktory ovlivňující křivky AD a AS. Tři efekty – faktory klesajícího tvaru AD, modely AS.
- Posuny křivek AS a AD. Monetární a fiskální politika v modelu AS-AD.

(18) Trh práce, Phillipsová křivka a Okunův zákon

- Agregátní poptávka po práci a agregátní nabídka práce, nezaměstnanost, přirozená míra nezaměstnanosti.
- Poptávková, nákladová inflace, inflační očekávání a setrvačná inflace.
- Phillipsova křivka a její vývoj. Okunův zákon.

(19) Monetární politika

- Cíle a nástroje monetární politiky; centrální banka a její role; nezávislost centrální banky.
- Aktivistická měnová politika; racionální očekávání a neúčinnost politiky.
- Inflační cílování.

(20) Fiskální politika

- Cíle a nástroje fiskální politiky; multiplikátor vyrovnaného rozpočtu.
- Barrova-Ricardova ekvivalence.
- Saldo veřejných rozpočtů a veřejný dluh.

(21) Cyklický vývoj ekonomiky

- Historie a empirie; Fáze ekonomického cyklu; exogenní a endogenní faktory ekonomického cyklu.
- Modely ekonomického cyklu: monetární cykly vs. reálné cykly.
- Přístupy nové klasické makroekonomie a nové keynesiánské makroekonomie.

(22) Dlouhodobý ekonomický růst a rozvoj

- Historie teorií ekonomického růstu; neoklasický model růstu, exogenní technologický pokrok.
- Nové teorie ekonomického růstu: teorie endogenního růstu.
- Společenské instituce a ekonomický růst.

(23) Platební bilance a vnější rovnováha, měnový kurz

- Determinace měnového kurzu; měnový kurz v krátkém období, teorie parity kupní síly.
- Platební bilance a vnější rovnováha; mezinárodní obchod a jeho dopady: teorie absolutních a komparativních výhod, liberalismus vs. protekcionismus. Marshall-Lernerova podmínka.

(24) Krátkodobé modely otevřené ekonomiky

- Křivka BP – rovnováha platební bilance. Model IS-LM-BP.
- Mundell-Flemingův model: dokonalá kapitálová mobilita (grafy s kurzem na svislé ose).
- Fiskální a monetární politika (stimulace poptávky) v režimu volně pohyblivého měnového kurzu a v režimu stabilního měnového kurzu (znázornění pomocí modelů).